

exx. bleven onbereikbaar doordat zij hoog in de stammen of in de kronen zaten. Vermoedelijk is deze soort in genoemde bossen altijd wel in klein aantal aanwezig geweest en is zij door de bovengeschetste vernielingen algemener geworden. Fraser (5) vermeldt een belangrijke import van deze soort in Engeland uit ingevoerd Duits eikenhout.

LITERATUUR:

1. Allen, A. A., 1938, Two British species of *Atomaria* (Col. *Cryptophagidae*) new to the European list. Ent. mo. Mag. 74: 82—83.
2. Allen, A. A., 1948, *Atomaria lewisi* Reitt. (Col. *Cryptophagidae*) in Britain. Ent. mo. Mag. 84: 46.
3. Bruce, N., 1936, Monographie der europ. Arten d. Gattung *Cryptophagus* Hbst., Acta Zool. Fennica 20.
4. Everts, Ed., 1928, Achtste vervolg op het aanhangsel in „Coleoptera Neerlandica III”, Ent. Ber. 7: 295—301.
5. Fraser, M. G., 1948, Imported *Cerambycidae* and *Buprestidae* (Col.) in Lancashire. Ent. mo. Mag. 84: 190—192.
6. Ganglbauer, L., 1899, Die Käfer von Mitteleuropa 3.
7. van Heijnsbergen, S., 1948, Korte Mededelingen, Ent. Ber. 12: 216.
8. Jarrige, J., 1941, Staphylinides nouveaux ou mal connus de France, Bull. soc. ent. France 46: 46—50.
9. Leruth, R., 1939, La biologie du domaine souterrain et la faune cavernicole d.l. Belgique, Mém. Mus. royal d'Hist. Nat. Belg. 87.
10. Méquignon, A., 1945, Observ. sur quelques esp. franc. du genre *Cryptophagus* Hbst., Revue franc. d'Ent. 11: 146—156.

Nieuw en St. Joosland (Walcheren), October 1948.

Parnassius apollo L. in Nederland gevangen. Ik ken op het ogenblik twee absoluut betrouwbare vangsten van de Apollovlinder in ons land. Het eerste ex. zag ik in 1937 in een zeer kleine collectie te Maarsen. Het was een mooi gaaf dier, omstreeks 1930 gevangen te Doorwerth (gem. Renkum) door D. E s k e s.

Het tweede is van veel jongere datum. Hierover berichtte me de heer J. v. d. W a l l e te Olst: „Dit exemplaar, iets afgevlagen, is 2 jaar geleden door een leerling van me in Olst gevangen. Van de vangdatum weet ik alleen nog, dat het de eerste dag na de vacantie was, vermoedelijk 16-8-46. Ik heb met opspannen vergeten dit te noteren en door omstandigheden kreeg ik daar een jaar later pas erg in.”

Natuurlijk is het dier geen indigeen in Nederland. Ik zie echter geen enkele reden waarom dergelijke vangsten niet vermeld zouden worden.

Hoe *apollo* nu en dan hier verzeild raakt, blijft een open vraag. Men kan denken aan vervoermiddelen (Rijnschepen, internationale treinen), maar het is even goed mogelijk, dat de vlinder soms ver van zijn vliegplaatsen rondzwerft. Het is tenminste wel opvallend, dat uit Jutland 4 geheel op zich zelf staande vangsten bekend zijn, verder nog 2 of 3 van de Deense eilanden (H o f f m e y e r en K n u d s e n, 1938. De Danske Storsommerfugle: 28—29). Misschien kan de heer E i s n e r, onze *Parnassius*-specialist, daar wat over meedelen.

B. J. L e m p k e, Amsterdam-Z 2, Oude IJselstraat 12III.

Aangeboden. L e m p k e, Cat. Ned. Macrolep. I—VII, dus compleet, I—III keurig gebonden in 1 band, in eens voor f 38.—. Bovendien: Zeitschr. Wiener ent. Ges. 29 (1944), nr. 1—7 en 11; 30 (1945), nr. 5—12 en inh., 31 (1946), compleet, samen voor f 7.50, Inhoud uitsluitend lepidopterologisch.

D. P i e t, Zoöl. Museum, Zeeburgerdijk 21, Amsterdam-O.

Odonata van de Noordhollandse duinen en van de Waddeneilanden

door

D. C. G E I J S K E S.

In een vorig artikel *) wees ik op de vondst van drie merkwaardige libellensoorten aan de duinplassen tussen Den Helder en Petten. Aangezien niet alleen de zeldzaamheden betekenis hebben, maar vooral het totaal der waargenomen soorten ter plaatse een inzicht geeft voor de bestaande fauna, kom ik nogmaals op deze zaak terug met mijn volledige gegevens. Tevens heb ik deze fauna vergeleken, met wat heden van de Waddeneilanden bekend is. Verzameld werd aan het Karrewater te Petten, aan het Zwanewater te Callantsoog, aan de vijver in de Donkere Duinen te Huisduinen; in de weilanden nabij Den Helder en op het eiland Texel. Daarbij zijn voor de Odonata de volgende notities gemaakt:

Karrewater te Petten, 25 Juli 1947.

Lestes sponsa Hansem., zeer veel jonge en minder talrijk adulte exemplaren, ook in copula en eierlegend op Potamogeton.

Ischnura elegans Vanderl., niet talrijk, enkele paartjes in copula.

Enallagma cyathigerum Charp., algemeen, ook eierlegend op *Eleocharis* en Potamogeton.

Agrion pulchellum Vanderl., 1 ♀ ad.

Orthetrum cancellatum L., enkele blauwberijpte ♂♂ jagend op ♀♀, één paartje in copula.

Sympetrum fonscolombe Selys, enkele ♂♂ op Potamogeton bladeren rustend.

„ *vulgatum* L., 1 ♀ juv.

„ *striolatum* Charp., verschillende jonge en pas uitgekomen exemplaren ♂♀, ook exuviën aan rietstengels, vermoedelijk van deze soort.

„ *danae* Sulz., 1 ♂ ad.

Anax imperator Leach, 1 ♂ ad. over het water vliegend.

Aeschna grandis L., enkele ♂♀ langs de oever tussen de dennen jagend.

„ *mixta* Latr., een pas uitgekomen ♂ in de rietzoom, de exuvië niet gevonden.

Zwanewater te Callantsoog, 20 en 25 Juli 1947.

Lestes barbarus Fabr., 1 ♀ in praecopula met *Lestes sponsa* ♂!

„ *sponsa* Hansem., algemeen ♂♀, vooral jonge dieren.

Libellula quadrimaculata L., enkele adulte exemplaren in de rietzone.

Orthetrum cancellatum L., een vleugelpaar tussen het riet gevonden.

Sympetrum flaveolum L., algemeen.

„ *vulgatum* L., vrij algemeen, ♀♀ juv.

„ *sanguineum* Müll., niet algemeen, ♂♀.

„ *danae* Sulz., 1 ♀ juv.

*) Zie Ent. Ber. 12 (285): 297 (1 Dec. 1948).